

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **Z.N.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2023 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim
zawartego w postanowieniu z dnia 14 września 2023 r., sygn. II K 428/13,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Toruniu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 września 2023 r., sygn. II K 428/13, Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd wnioskujący wskazał, że akt oskarżenia w tej sprawie wpłynął do tego Sądu w dniu 17 maja 2013 r. Od tego momentu mimo wielokrotnych prób nie udało się rozpocząć przewodu sądowego. Przeszkodą jest stan zdrowia oskarżonego, który uniemożliwia mu stawiennictwo w Sądzie i powoduje konieczność odraczania kolejnych wyznaczonych terminów rozpraw. W ocenie Sądu Rejonowego powyższa sytuacja uzasadnia skorzystanie z instytucji z art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

W tej sprawie akt oskarżenia został sporządzony w dniu 17 maja 2013 r. (k. 311-315) i w tym też dniu przesłany do sądu właściwego – Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim. Od tego momentu nie udało się rozpocząć przewodu sądowego, a powodem takiej sytuacji jest stan zdrowia oskarżonego. W aktach sprawy znajdują się liczne opinie biegłych w przedmiocie możliwości udziału oskarżonego w rozprawie z uwagi na stan zdrowia, dokumentacja medyczna oraz zaświadczenia lekarskie. Jak wynika z ostatnich opinii biegłych zalegających w aktach sprawy, udział oskarżonego w rozprawie jest co do zasady możliwy. Z uwagi na schorzenia neurologiczne i związane z tym ograniczenia sprawności ruchowej wskazane jest umożliwienie mu składania wyjaśnień w pozycji siedzącej, na wózku. Z kolei z uwagi na schorzenia kardiologiczne podkreślono, że oskarżony może uczestniczyć w rozprawie w okresie remisji choroby, z pomocą w zakresie dojścia i koniecznością przeprowadzenia przesłuchania na parterze (k. 662-664; k. 677v-678v; k. 699).

Należy jednak zastrzec, że powołane opinie biegłych zostały sporządzone do równoległe toczącej się sprawy oskarżonego przed Sądem Okręgowym w Toruniu, a więc Sądem mającym siedzibę niedaleko miejsca zamieszkania oskarżonego. Skoro stan zdrowia oskarżonego stanowi utrudnienie do sprawnego prowadzenia sprawy w Sądzie znajdującym się blisko miejsca zamieszkania oskarżonego, to tym bardziej ma to miejsce w Sądzie oddalonym od tego miejsca, tj. w tej sprawie w Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim.

Z akt sprawy wynika ponadto, że oskarżony był w stanie dotrzeć do Sądu Okręgowego w Toruniu w związku z innym toczącym się postępowaniem, a ostatecznie do jego stawiennictwa przed tym Sądem nie doszło wyłącznie z uwagi na nagłe pogorszenie stanu zdrowia (zasłabnięcie – dokumentacja k. 733 i nast.).

Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim, mając na względzie wnioski opinii biegłych ze sprawy toruńskiej, wskazujące co do zasady na możliwość wzięcia przez oskarżonego udziału w rozprawie, konsekwentnie wyznaczał kolejne terminy rozpraw. Od czasu przedłożenia do akt ostatniej opinii biegłego w zakresie stanu zdrowia oskarżonego żaden z wyznaczonych terminów rozprawy nie odbył się. Oskarżony przedkładał bowiem zaświadczenia od lekarza sądowego, gdzie każdorazowo wskazywano przewidywany termin zdolności do stawienia się w

Sądzie za kilka miesięcy od daty wystawienia zaświadczenia (por. k. 717; k. 757; k. 778). Sąd wyznaczał terminy rozprawy niezwłocznie po zakończeniu wskazanych w tych zaświadczeniach okresów (por. k. 718; k. 758; k. 782), co nie doprowadziło jednak do rozpoczęcia merytorycznego procedowania w sprawie.

Mając na względzie postawę procesową oskarżonego, a także dostrzegając fakt, że w równoległej sprawie również Sąd Okręgowy w Toruniu, a więc Sąd mający siedzibę blisko miejsca zamieszkania oskarżonego, ma trudności ze sprawnym rozpoznaniem sprawy z uwagi na niestawiennictwo oskarżonego spowodowane złym stanem zdrowia, Sąd Najwyższy postanowił jednak przekazać tę sprawę Sądowi Rejonowemu w Toruniu. W przypadku istotnych trudności w dotarciu do Sądu właściwego ze względów zdrowotnych, rysująca się realna szansa na rozpoznanie sprawy przez inny Sąd (mający siedzibę w mieście zamieszkania oskarżonego), a tym samym szansa na szybsze rozpoznanie sprawy niż w Sądzie pierwotnie właściwym, niewątpliwie uzasadnia odstępnie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 marca 2023 r., V KO 18/23; z dnia 24 października 2013 r., III KO 70/13; z dnia 12 marca 2008 r., II KO 5/08). Sąd Najwyższy dostrzega bowiem, że w zaistniałej w tej sprawie sytuacji procesowej większe szanse na jej sprawne rozpoznanie istnieją w Sądzie położonym blisko miejsca zamieszkania oskarżonego, niż w Sądzie od tego miejsca oddalonym, gdzie uczestnictwo w rozprawie wiąże się dla oskarżonego dodatkowo z koniecznością dojazdu.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(TM)

[ms]

